

Tausta

Valtuusto käsitteli kokouksessaan 12.12.2016 vuoden 2017 talousarviota ja vuosien 2017–2019 taloussuunnitelmaa. Tässä yhteydessä valtuusto päätti lisätä talousarvioon seuraavan virkkeen: Sipoon Vesi muodostaa ja ottaa käyttöön talousarviovuoden 2017 aikana menettelytavan, jolla voidaan huomioida jo vesihuollon piiriin saatetuille alueille mahdollisesti tarvittavien lyhyiden jakelujohtojen tarve. Perusteluna lisäykselle oli, että näin saadaan tunnistettua kehittämissuunnitelman hyväksymisen jälkeen muuttuneet olosuhteet tai kehittämissuunnitelmassa mahdollisesti huomiotta jääneet hankkeet.

Menettelytapa ja periaatteet

Menettelynä harvaan asuttujen alueiden ja lyhyiden jakelujohtojen laajennuksien suhteen tulee olemaan vuosittainen käsittely johtokunnassa, joka määrittelee harvaan asuttujen alueiden ja lyhyiden jakelujohtojen laajennusten toteuttamisjärjestyksen. Lyhyiden jakelujohtojen laajennukset arvioidaan samoin perustein kuin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa tunnistetut vesihuollon tarvealueet. Lyhyiden jakelujohtojen laajennusten käsittelyn periaatteet ovat:

- 1) Jakeluverkoston laajennukset toteutetaan harvaan asuttujen alueiden vesihuollon toteuttamiseen varatusta 500 000 euron määrärahasta
- 2) Eri alueiden jakelujohtojen toteuttaminen tai toteuttamatta jättäminen ja toteutusjärjestys syntyvät Sipoon Veden johtokunnan päätöksellä esim. talousarviokäsittelyn yhteydessä. Päätös toteuttamisesta perustuu vesihuoltolain määrittämään vesihuollon tarpeeseen alueella sekä hankkeesta tehtyihin kustannus- ja kannattavuusarvioihin
- 3) Kiinteistöt, jotka hakevat jakeluverkoston laajentamista toimittavat oma-aloitteisesti kirjallisen hakemuksen Sipoon Vedelle verkoston laajentamiseksi viimeistään 30.4. kuluvaan talousarviovuotta, jotta alueen jakelujohtojen toteuttaminen olisi mahdollista ottaa huomioon seuraavan vuoden investointisuunnitelmaa laadittaessa.
- 4) Verkoston laajennuksen tulee palvella vähintään kolmea olemassa olevaa kiinteistöä
- 5) Hakemuksen allekirjoittaneet kiinteistöt sitoutuvat liittymään sekä veteen, että viemäriin vuoden sisällä rakentamisesta, mikäli jakeluverkoston laajennus toteutetaan

Vesihuollon kehittämissuunnitelma

Lyhyet jakelujohtojen laajennukset vertautuvat vesihuollon kehittämissuunnitelmaan ja siinä esitettyihin harvaan asuttujen alueiden vesihuoltoverkoston laajentumisalueisiin. Lyhyillä jakelujohtojen laajennuksilla pyritään huomioimaan sellaiset pääsääntöisesti pienet alueet, jotka eivät täyttäneet vesihuollon kehittämissuunnitelmassa käytettyjä kriteereitä – erityisesti suurehkon asukasjoukon kriteeriä.

Keskeisenä tavoitteena vesihuollon kehittämissuunnitelmassa oli tunnistaa nykyisten verkostojen ulkopuolella olevat vesihuollon tarvealueet sekä asettaa nämä toteuttamisen suhteen prioriteettijärjestykseen. Tämän jälkeen määritettiin verkostojen laajentumisalueet vuosille 2014–2023 taloudelliset resurssit huomioiden.

Vesihuollon tarvealueiden muodostaminen

Harvaan asuttujen alueiden vesihuollon tarvealueet tunnistettiin tasavertaisin perustein paikkatieto-ohjelmaa apuna käyttäen. Tarvealueet muodostettiin seuraavin vesihuoltolain mukaisin kriteerein:

- Suurehko asukasjoukko
 - Alueet, jotka muodostavat yli 30 asukkaan keskittymiä ja joiden vakituisen asutuksen tiheys on vähintään 6 asukasta paikkatietoaineiston ns. ruutua (250x250 m) kohden
 - tarvealueet muodostettiin erikseen vedenjakelun ja jätevesiviemäröinnin osalta
- Ympäristönsuojelulliset syyt
 - Tarkastelussa otettiin huomioon sellaiset ns. ympäristö- ja suojelukohteet, jotka Sipoon ympäristönsuojeluyksikkö määritteli merkityksellisiksi alueiksi vesihuollon järjestämisen näkökulmasta. Näin ollen paikkatieto-ohjelman avulla työssä tunnistettiin ne jätevesiviemäröinnin ulkopuolella olevat yli 10 asukkaan asutuskeskittymät, jotka sijoittuvat pohjavesialueille, vesistön suoja-alueille tai luonnonsuojelualueille.
- Terveydelliset syyt
 - Tarkastelussa käytetyt vesihuollon tarpeen terveydelliset syyt perustuivat kunnan terveydensuojeluviranomaisen käytössä oleviin tietoihin kaivovesien laadusta ja pilaantuneista maa-alueista (PIMA).

Vesihuollon tarvealueiden toteutusohjelman muodostaminen

Edellä määritellyt tarvealueet on esitetty erillisillä kartoilla (liitteet 5,6,7,8). Tarvealueiden tunnistamisen jälkeen yksittäiset tarvealueet yhdistettiin, jolloin saatiin alueita, joilla on erilaisia vesihuollon tarpeita (useampia vesihuollon tarpeen perusteita samalla alueella). Tämän perusteella alueet luokiteltiin omiin priorisointiluokkiin (liite 9).

Seuraavaksi alueille laskettiin investointikustannukset ja määritettiin niiden tehokkuusluku (€/kiinteistö). Koska vesihuollon tarvealueiden priorisoinnissa haluttiin huomioida tehokkuusluvun ohella vesihuollon tarpeen suuruus, määritettiin kullekin alueelle ns. vertailukustannus eli alueelle annettiin erisuuruinen hyvitys sen mukaan, kuinka monta vesihuollon tarpeen perustetta alueella on. Vertailukustannusten perusteella alueet asetettiin tärkeysjärjestykseen sekä määritettiin alustava toteutusjärjestys ja aikataulu investointiraamin ja realistisen toteutusjärjestyksen perusteella.

Prioriteettalista määrittää harvaan asuttujen alueiden sekä lyhyiden jakelujohtojen toteuttamisjärjestyksen. Jatkossa seuraavan kolmen vuoden aikana toteutettavat alueet tullaan esittämään toiminta-aluekartoilla. Lopulliseen toteutusjärjestykseen vaikuttaa prioriteettilistan lisäksi mm. alueiden sisäinen liittymishalukkuus (alueen kiinteistöistä suurimman osan tulee olla halukkaita liittymään verkostoon), joka selvitetään kyselyillä alueen kiinteistön omistajilta. Mikäli alueella ei ole kyselyvuonna kiinnostusta liittyä, uusitaan kysely 3–4 vuoden päästä. Vuosittain hakemusten perusteella käsiteltävät verkostojen laajentamiset tullaan liittämään toiminta-aluekarttoihin verkostojen laajennusalueiksi, mikäli alue nousee prioriteettilistalla tarpeeksi korkealle.

Edellä esitetyn lisäksi alueen teknisen toteuttamisen tarkoituksenmukaisuus sekä mahdolliset kolmansien osapuolien kanssa toteutettavat yhteishankkeet saattavat muuttaa prioriteettilistan järjestystä.